

การประชุมเป็น
“**สิทธิ**”
ที่เราต้องการคือ

“**มาตรฐานสากล**”

การชุมนุมคืออะไร?

“การชุมนุม” หมายถึง การรวมตัวโดยเจตนาเป็นการชั่วคราว ในพื้นที่ส่วนตัวหรือพื้นที่สาธารณะ เพื่อเป้าประสงค์บางประการ จึงย่อมาหมายถึงการประท้วง การประชุมภายใน การนัดหยุดงาน การเดินขบวน การเดินรณรงค์ หรือการนั่งประท้วง

เสรีภาพในการชุมนุมได้รับรองว่า บุคคลสามารถรวมตัวและพบปะกัน ทั้งในที่สาธารณะหรือส่วนตัว การชุมนุมอาจเป็นพื้นที่เพื่อกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาที่สำคัญต่อพวกเขา โดยอาจเป็นประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิทางสังคม-เศรษฐกิจ หรือประเด็นอื่น ๆ

หลักการพื้นฐาน : การชุมนุมเป็นสิทธิของทุกคน

ในฐานะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ถูกควบคุม หากการกระทำใดไม่มีกฎหมายห้ามอย่างชัดเจนย่อมถือว่าเป็นสิ่งที่กระทำได้ และไม่ควรกำหนดให้บุคคลที่ต้องการชุมนุมต้องขออนุญาตก่อน สมมติฐานที่เอื้อให้เกิดเสรีภาพเช่นนี้ ควรได้รับการกำหนดไว้ อย่างชัดเจนและเปิดเผยในกฎหมาย

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบเป็นสิ่งที่บุคคลทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียม ในการกำกับดูแลเสรีภาพในการชุมนุม หน่วยงานของรัฐต้องไม่เลือกปฏิบัติ ต่อบุคคลหรือกลุ่มไม่ว่าด้วยเหตุผลใด

การใช้พื้นที่สาธารณะในการชุมนุม

การชุมนุมเป็นการใช้ประโยชน์จากพื้นที่สาธารณะโดยชอบธรรม เช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมเชิงพาณิชย์ และการสัญจรของยานพาหนะและการเดินเท้า สิทธิที่จะชุมนุมโดยสงบครอบคลุมถึงสิทธิที่จะเลือกที่ชุมนุม และเวลาการชุมนุมได้อย่างเสรี โดยอาจเป็นถนนหลวง ถนนอื่นใดและพื้นที่สาธารณะ สิทธิที่จะชุมนุมทางอินเทอร์เน็ตต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเต็มที่ด้วยเช่นกัน

หน่วยงานกำกับดูแลมีหน้าที่จัดสมดุลให้เหมาะสม ระหว่างเสรีภาพที่จะชุมนุมโดยสงบที่มีความสำคัญ กับสิทธิที่สำคัญเช่นกันของบุคคลที่จะใช้ชีวิต โดยมีทางเลือกมากมายในการอำนวยความสะดวก โดยไม่ให้เป็นการแทรกแซงต่อข้อความที่ผู้ชุมนุมต้องการสื่อสาร กรณีที่ทางการจะควบคุมจำกัด ทั้งด้านเวลา สถานที่ หรือพฤติกรรมของการชุมนุม ทางการก็ควรให้ทางเลือกที่ชอบด้วยเหตุผล

เนื้อหา ภาพ และเสียง ที่จะใช้ในการชุมนุม

การชุมนุมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อแสดงความเห็นร่วมกัน จึงมีเป้าหมายเพื่อสื่อข้อความบางประการไปยังบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่เป็นเป้าหมายเฉพาะ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีหลักการทั่วไปว่าควรอำนวยความสะดวกให้สามารถจัดการชุมนุมเพื่อให้ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายสามารถได้ยิน และได้เห็น ‘ภาพและเสียง’ ของการชุมนุมนั้น แม้ว่าจะมีเนื้อหาเพื่อประท้วงต่อต้านนโยบายของรัฐก็ตาม การจำกัดต่อเสรีภาพในการชุมนุมใดๆ ต้องไม่กำหนดมาตรการซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื้อหาของกิจกรรมนั้นจนถึงขั้นพื้นฐาน และควรมีการจำกัดก็ต่อเมื่อเนื้อหา นั้นอาจนำไปสู่ความรุนแรง ได้อย่างชัดเจนเท่านั้น

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

ความปลอดภัยของผู้ชุมนุมและสาธารณะ

รัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ชุมนุมและสาธารณะไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ไม่ควรใช้อำนาจแทรกแซง ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่สงบ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรแยกแยะระหว่างผู้เข้าร่วมที่สงบและไม่สงบ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นหรือการกระทำที่รุนแรงของผู้เข้าร่วมเพียงบางคน ไม่เป็นเหตุผลเพียงพอที่จะออกคำสั่งอย่างเหวี่ยงแหเพื่อจำกัดผู้เข้าร่วมการชุมนุมโดยสงบทั้งหมด การสลายการชุมนุมอาจส่งผลให้เกิดปัญหามากขึ้นในการบังคับใช้กฎหมาย มากกว่าการยืดหยุ่นและการอำนวยความสะดวก และการควบคุมอย่างจริงจังหรือหนักหน่วงเกินไปมีแนวโน้มจะทำลายความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับชุมชน

การคุ้มครองสาธารณสุข

ในบางกรณีที่อาจมีการอ้างเหตุผล
ด้านสาธารณสุขเพื่อจำกัดการชุมนุมสาธารณะ
มาตรการจำกัดในลักษณะเดียวกันต้องเคย
ถูกนำมาใช้ในโรงเรียน คอนเสิร์ต
การแข่งขันกีฬา และกิจกรรมอื่น ๆ
ซึ่งคนทั่วไปเคยรวมตัวกันมาก่อน
การจำกัดอาจเกิดขึ้นได้กรณีที่สุขภาพ
ของผู้เข้าร่วมชุมนุมอาจได้รับ
ผลกระทบร้ายแรง
แต่ในทำนองเดียวกัน ทว่าการ
ไม่ควรอ้างเหตุผลเช่นนี้
เพื่อป้องกันไม่ให้
เกิดการชุมนุมโดยสงบ

เสรีภาพในการชุมนุม โดยสงบตามมาตรฐาน ระหว่างประเทศ

ข้อ 20

ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) กำหนดว่า
(1) "ทุกคนมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการสมาคม"
(2) "บุคคลใดไม่อาจถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งได้"

ข้อ 21

ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)
"สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้
นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงพอที่จะจำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย
เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของชาติ หรือความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย
การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชนหรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น"

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

“เสรีภาพ และการสมาคม
ไม่ใช่เรื่องเฉพาะของบาง **วัฒนธรรม**
หรือเฉพาะของบางสถานที่หรือบางเวลา
มรดกร่วมกัน ของมนุษยชาติ
เป็นส่วนหนึ่ง ของธรรมชาติมนุษย์และเป็นการจำเป็น
ของมนุษย์ที่บุคคลสามารถ **รวมตัวกัน**
เพื่อตอบสนอง
ผลประโยชน์ของตนได้”

- ไมนา คีไอ -

อดีตผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติ

<https://www.icnl.org/our-work/freedom-of-assembly> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2563)